

บทที่ 1

บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในปัจจุบันนี้คงปฏิเสธไม่ได้ในยุคสมัยนี้เป็นยุคที่มีการติดต่อสื่อสารกันอย่างไร้พรมแดนและมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก แต่จิตใจของมนุษย์หาได้พัฒนาตามไปด้วยไม่ ซึ่งสามารถสะท้อนออกมาได้ทางรูปแบบการกระทำ ความผิดที่ละเมิดต่อกฎหมายเพิ่มขึ้นและเปลี่ยนแปลงกระบวนการให้ซับซ้อนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งการกระทำ ความผิดในยุคนี้หาได้มีความจำเป็นต้องอยู่ในพื้นที่เดียวกันไม่ หากแต่อยู่คนละซีกโลกก็สามารถกระทำ ความผิดได้อย่างไร้พรมแดน ผ่านการกระทำ ความผิดแบบองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติโดยองค์กรอาชญากรรมข้ามชาตินี้ได้มีการพัฒนารูปแบบขององค์กรเพื่อผลประโยชน์ในทางการเงินที่สูงขึ้น

ในขณะนี้ประเทศไทยกำลังประสบกับปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติจึงได้มีการพัฒนากฎหมายเพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติไว้ นอกจากนี้ยังประสบกับปัญหาการลักลอบค้าสัตว์ป่าซึ่งแม้จะมี พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ใช้บังคับอยู่ก็ไม่สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร คงกลายเป็นเพียงเสือกระดาษเท่านั้นซ้ำร้ายไปกว่านั้น องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติกลับเปลี่ยนแปลงและพลิกแพลงรูปแบบมากขึ้นทำให้เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายไม่สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ หรือหากจับกุมได้ก็เป็นแต่เพียงผู้กระทำความผิดที่ได้รับรางวัลบ้างต่อมามีอีกทอดซึ่งไม่ใช่บุคคลผู้จ้างวานหรืออยู่เบื้องหลังอย่างแท้จริงและในขณะเดียวกันได้มีการเสนอค่าตอบแทนที่สูงขึ้นเพื่อเป็นอำมสิลนจ้างในการจูงใจให้กระทำความผิด ปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายจึงต้องลงไปประกอบกับการค้าขายสัตว์ป่าเป็นการติดต่อซื้อขายกันมากกว่าหนึ่งประเทศขึ้นไป ในบางครั้งมีการกระทำความผิดลงในประเทศหนึ่ง หากแต่มีการวางแผนขั้นตอนการเตรียมการในอีกประเทศหนึ่งโดยมีประเทศในการเกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งประเทศและมีผลกระทบเกิดขึ้นกับประเทศมากกว่าหนึ่งประเทศ ซึ่งลักษณะที่ได้กล่าวข้างต้นนั้นเป็นลักษณะในความหมายของคำว่า องค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ตามข้อ 3 ของอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ (วัชรพล ประสานราชกิจ,2543) ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไขและเยียวยาเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน เช่น ประเทศลาว ประเทศกัมพูชา และประเทศพม่า เป็นต้น ล้วนได้รับผลกระทบไม่แพ้กัน อีกทั้งยังเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการถูกลักลอบค้าสัตว์ป่า หรือ ใช้ประเทศไทยหรือประเทศ

เพื่อนบ้านเป็นเพียงประเทศผ่านแดนและเป็นประเทศพกสินค้า ไม่ว่าจะเป็นในตลาดค้าสินค้า หรือ ตลาดชายแดนก็ตามก็มักพบกับสินค้าจากการลักลอบค้าสัตว์ป่า และจากสถิติคดีจากมูลนิธิสืบ นาคะเสถียร ที่เป็นผู้ต่อสู้ในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและต้องการขจัดกระบวนการ ในการลักลอบค้าสัตว์ป่า ยังต้องเผชิญกับจำนวนสถิติที่สูงขึ้นอย่างไม่มีที่ท่าว่าจะลดลงเลยและแม้จะมี โทษในทางอาญาทั้งจำคุกและปรับตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ก็ตามก็ หาทำให้ผู้กระทำความผิดเกรงกลัวไม่ เนื่องจากผลกำไรในการได้รับจากการกระทำความผิดนั้นมี มูลค่าสูงกว่าโทษทางอาญาและโทษปรับที่ได้บัญญัติไว้

ปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้พบว่าประเทศไทยมีบทบาทเป็นผู้ส่งผ่านมากขึ้นโดยการนำ สัตว์ป่าจากแนวชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน เช่น กัมพูชา บริเวณพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ที่มีเนื้อที่ป่า และปริมาณสัตว์ป่าที่ยังมีมาก ซึ่งไบรอัน สจ๊วต กล่าวในหนังสือสารคดี (2547) ว่าตามแนว ชายแดนประเทศไทยมีจุดผ่านแดน 36 แห่ง จุดผ่อนปรนข้ามแดน 64 แห่ง และจุดข้ามแดนที่ไม่มี การควบคุม 917 แห่ง ตลาดซื้อขายสัตว์ป่าที่สำคัญตามแนวชายแดนเช่น ช่องเม็ก ช่องบก ก็ยังคง พบการค้าขายสัตว์ป่า สะท้อนถึงปัญหาขบวนการค้าสัตว์ป่าข้ามชาติขนาดใหญ่และอุปสรรคใน การบังคับใช้กฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งสัตว์ป่าบางชนิดก็นำเข้าไปขายในตลาดภายในประเทศ โดยจากข้อมูลดังกล่าวทำให้ประเทศไทยถูกตีตราจากวงการอนุรักษ์ทั่วโลกว่าเป็นแหล่งค้าสัตว์ป่า ขนาดใหญ่แม้จะมีแรงกดดันของคณะกรรมการแห่งอนุสัญญาไซเตส ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็น สมาชิกในปี พ.ศ. 2522 มีมติขอให้ประเทศสมาชิกงดทำการค้ากับประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามยัง พบว่าปัญหาดังกล่าวไม่ได้ลดลงมากนัก และกลับพบด้วยว่าการลักลอบค้าสัตว์ป่ากับประเทศเพื่อน บ้านยังเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการค้าช้างและผลิตภัณฑ์งาช้าง

นอกจากนี้ยังพบว่ามียางงานการลักลอบค้าผลิตภัณฑ์งาช้าง และลูกช้างในประเทศกัมพูชา เข้ามาสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และมีสาระสำคัญด้วยว่าประเทศกัมพูชานั้นเป็นแหล่งช้าง เอเชียที่ใหญ่เป็นอันดับสองรองจากอินเดีย และยังมีนโยบายกระตุ้นให้เกิดกระบวนการค้าช้างป่า จนได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวนักลงทุนต่างประเทศมากขึ้น ก็เป็นการขยายโอกาส ให้กับผู้ที่จะซื้อผลิตภัณฑ์จากช้างด้วย เป็นที่รู้กันว่าผลิตภัณฑ์งาช้างมีเส้นทางส่งออกจากประเทศ กัมพูชาไปสู่ประเทศไทย

นอกจากนี้ ยังมีประเทศพม่าอีกประเทศหนึ่งนอกจากประเทศกัมพูชา ยังพบการลักลอบ จับลูกช้างเพื่อส่งออกนอกประเทศ รวมถึงการลักลอบจับช้างตัวเต็มวัยเพื่อนำไปใช้งานหรือส่งออก นอกประเทศในบางครั้งด้วย มีการจับช้างที่ยังมีชีวิตเพื่อส่งออกนอกประเทศ บ่อยครั้งไปที่ประเทศ ไทย จนกระทั่งประเทศไทยประกาศยกเลิกการสัมปทานทำไม้เมื่อ ปี ค.ศ.1990 มีการลักลอบนำ ช้างจำนวนมากจากประเทศพม่าไปขายให้กับบริษัททำไม้ของไทย ขณะที่ยังมีการทำไม้เถื่อนอยู่ใน

ประเทศไทย และกลับพบว่ามีความต้องการลูกช้างเล็ก ๆ แทนช้างตัวเต็มวัยมากขึ้นในประเทศไทย ซึ่งพิจารณาได้ว่าในประเทศพม่า นั้น การมีลูกช้างถือเป็นภาระทางการเงินเนื่องจากยังทำงานให้ไม่ได้อีกหลายปี บริษัททำไม้ในพม่าต้องการช้างตัวโตวัยทำงานซึ่งทำกำไรให้ได้มากกว่า แต่ลูกช้างเป็นที่ต้องการอย่างมากในประเทศไทยเพื่อเป็นตัวดึงดูดนักท่องเที่ยวหรือมาแสดงโชว์ จึงทำให้ลูกสัตว์เล็กๆ มีราคาสูงกว่าเงินที่ต้องจ่ายซื้อตัวเต็มวัยมาก โดยนำเอามาฝึกให้พอแสดงโชว์ง่าย ๆ ได้สัก 2-3 เดือน ลูกช้างเหล่านี้ถูกนำมาจากป่า ลูกช้างถูกนำมาฝึกให้แสดงการละเล่นง่าย ๆ เช่น ยืนโดยใช้หัว วาดภาพ แสดงละคร เป็นต้นเพื่อให้ความบันเทิงแก่นักท่องเที่ยว เมื่อลูกช้างเหล่านี้แก่เกินไปหรือโตเกินกว่าจะดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้แล้ว ก็จะถูกขายไปและจะมีการซื้อลูกช้างใหม่เข้ามาแทน

กรณี ดังกล่าวมาข้างต้นเป็นการยืนยันว่าการบังคับใช้กฎหมายของไทยยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร นั้นตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้นก็คือ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2557 ที่ผ่านมา ตัวแทนขององค์กรเครือข่ายด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่าได้ยื่นจดหมายเปิดผนึกที่ลงนามโดย WWF-ประเทศไทย องค์กรเครือข่ายเฝ้าระวังการค้าสัตว์ป่าและพืชพันธุ์ มูลนิธิเพื่อนช้าง มูลนิธิฟรีแลนด มูลนิธิรักษสัตว์ป่าและมูลนิธิสืบนาคะเสถียร ถึงคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) โดยการยื่นจดหมายเปิดผนึกครั้งนี้เป็นการเรียกร้องให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาปัญหาอาชญากรรมสัตว์ป่าเป็นประเด็นเร่งด่วน อีกกรณีหนึ่งเหตุเนื่องจากการลักลอบล่าและค้าสัตว์ป่าได้ก่อความเสียหายทางเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติและบั่นทอนความมั่นคงของชาติไม่น้อยไปกว่าการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอีกทั้งยังมีสาเหตุของปัญหาที่เหมือนกันคือการขาดการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง และที่ยืนยันถึงความล้มเหลวในการบังคับใช้กฎหมายของไทยได้เป็นอย่างดีจากสถานการณ์ ในปี พ.ศ.2556 เมื่อ ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (ไซเตส) (นางสาวณัฐภรณ์นิศา ดอนปัญญา, 2556) หลังจากนั้นประเทศไทยถูกคว่ำบาตรทางการค้าชนิดพันธุ์ที่ขึ้นทะเบียนตามอนุสัญญาไซเตสเป็นระยะเวลา 14 เดือน สืบเนื่องจากไม่บังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามข้อกำหนดของอนุสัญญาไซเตสอันส่งผลเสียหายต่อเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคการส่งออก ข้อมูลระหว่างปี พ.ศ.2553-2554 ชี้ให้เห็นว่าประเทศไทยมีสถิติการค้าชนิดพันธุ์ภายใต้อนุสัญญาไซเตสกว่า 25 ล้านรายการ โดยมีมูลค่าการค้าสัตว์ป่าเพียงอย่างเดียวไม่ต่ำกว่า 2.5 ล้านบาท ขณะนี้มีความเสี่ยงอย่างสูงที่การค้าระหว่างประเทศอย่างถูกกฎหมายเหล่านี้จะถูกระงับอีกครั้งหากประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของอนุสัญญาไซเตสในกรณีป้องกันการลักลอบค้า งาช้าง ประเทศไทยในฐานะประเทศภาคีอนุสัญญาไซเตสจึงมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามอนุสัญญา ดังกล่าวโดยต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ กล่าวคือ การตรวจสอบที่มาของงาช้างผิดกฎหมายที่จับยึดได้และป้องกันการลักลอบนำเข้ามาข้าง แต่หลายปีที่ผ่านมาประเทศไทยถูกจับตามองว่าประสบความสำเร็จล้มเหลวในการทำตามพันธกรณีดังกล่าวมาตลอด แม้ว่าประเทศไทยมีช้างเป็นสัตว์ประจำชาติ แต่ใน

ขณะเดียวกันไทยก็เป็นตลาดค้างาช้างที่ไม่มีการควบคุมใหญ่ที่สุดของโลก นอกจากนี้ประเทศไทยรวมทั้งจีนยังเป็นตลาดหลักของการค้างาช้างของช้างแอฟริกาที่ถูกฆ่าไม่ต่ำกว่า 20,000 ตัว เมื่อมีการสำรวจในแต่ละครั้งของนานาประเทศ ซึ่งเป็นตัวเลขที่น่าตกใจกลัวมาก สำหรับประเทศที่มีช้างเป็นสัตว์ประจำชาติอย่างไทย

ในปี พ.ศ.2556 ที่ผ่านมามีการวางขายผลิตภัณฑ์งาช้างจำนวนมากอย่างเปิดเผยตามท้องตลาดเกินกว่าปริมาณที่จะได้จากงาช้างบ้านของไทยหลายเท่าตัว ปัญหาของการไม่มีกฎหมายควบคุมตลาดค้างาช้างในประเทศไทยที่ไม่ได้รับการแก้ไขมาเป็นเวลานานเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจการที่ประชุมอนุสัญญาไซเตสตลอดหลายปีที่ผ่านมาโดยเฉพาะประเทศภาคีสมาชิกจากแอฟริกาที่มีการฆ่าช้างเอางอย่างต่อเนื่องซึ่งกดดันต่อการเพิกเฉยในการแก้ปัญหาค้าสัตว์ป่า การลักลอบค้างาช้างของประเทศไทยไม่ไหวอีกต่อไป จนส่งผลต่อเศรษฐกิจของไทย เมื่อที่ประชุมอนุสัญญาไซเตสบังคับใช้บทลงโทษต่อประเทศที่ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับการลักลอบค้างาช้างซึ่งประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่น่าจะถูกคว่ำบาตรทางการค้าได้ หากยังเพิกเฉยและไม่ขับเคลื่อนหรือแสดงท่าทีว่าจะส่งเสริมการค้าสัตว์ป่าอย่างจริงจัง

นอกจากนี้ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติเกี่ยวกับการลักลอบค้าสัตว์ป่ากำลังเป็นประเด็นที่นานาประเทศมีความห่วงกังวลและแสวงหาความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา ประชาคมโลกต่างตระหนักดีว่าผลกระทบของอาชญากรรมสัตว์ป่าไม่เพียงแต่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความหลากหลายทางชีวภาพแต่ยังบั่นทอนการเติบโตทางเศรษฐกิจ การพัฒนาและหลักนิติธรรมของทุกประเทศที่เกี่ยวข้อง การลักลอบการค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมายยังเป็นปัจจัยที่สนับสนุนการทำการค้าที่ถูกกฎหมาย อาชญากรรมสัตว์ป่ามีความเชื่อมโยงกับการลักลอบการค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ และการค้ายาเสพติด ในบริบทการต่างประเทศนั้นความร่วมมือปราบปรามอาชญากรรมสัตว์ป่าระหว่างประเทศไทยและประเทศต่างๆ สามารถกระตุ้นให้ประเทศไทยและประเทศในอาเซียนตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและสามารถบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะประเทศซึ่งเป็นประเทศพรมแดนติดต่อกับไทย ในฐานะเพื่อนบ้านและเป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการกระทำความผิดขององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติด้วย อันนำมาซึ่งการเปรียบเทียบสภาพบังคับในทางอาญา รวมทั้งมาตรการทางกฎหมายอาญาเกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้าสัตว์ป่า เพื่อนำมาซึ่งความร่วมมือกันลดปัญหาการค้าสัตว์ป่าและการแก้ไขกฎหมายให้เกิดประสิทธิผลสืบไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าและการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายและสภาพบังคับในทางอาญาเกี่ยวกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าของไทย

2.2 เพื่อศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดในรูปแบบอาชญากรรมข้ามชาติ

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายให้มีสภาพบังคับที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการกระทำความผิดระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดต่อกัน

3. ขอบเขตของโครงการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย ศึกษาตามพระราชบัญญัติสงวนและการคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 และศึกษาความหมายองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ.2556

3.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเชิงสำรวจ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดลักลอบค้าสัตว์ป่า เช่น เจ้าหน้าที่ป่าไม้

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษาจากกรณีการลักลอบค้าสัตว์ป่าในประเทศไทยและชายแดนประเทศกัมพูชา ในจังหวัดสระแก้ว

4. ทฤษฎี สมมุติฐาน และกรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

4.1 ทฤษฎีของการวิจัย

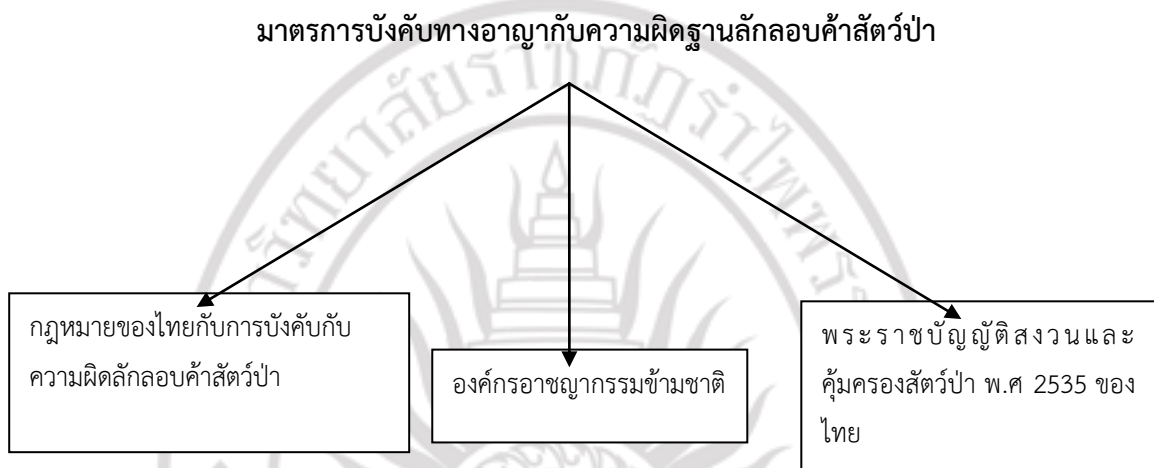
1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

2. แนวคิดการบังคับใช้มาตรการทางอาญาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2557 ในประเด็นเกี่ยวกับการแก้ไขสภาพบังคับเรื่องโทษปรับและโทษจำคุก เพื่อรองรับมาตรการในเรื่ององค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

4.2 สมมุติฐานการวิจัย

มาตรการบังคับในทางอาญาในความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าของไทยมีสภาพบังคับคือ มีอัตราโทษที่เบาไป จึงไม่สามารถบังคับให้เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงควรศึกษาสภาพบังคับเกี่ยวกับกฎหมายการควบคุมการลักลอบค้าสัตว์ป่าในรูปแบบองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อสามารถนำมาปรับปรุงแก้ไขในการกฎหมายลักลอบค้าสัตว์ป่าเพื่อให้สอดคล้องไปในทางเดียวกัน เพื่อเกิดการสอดประสานในฐานะประเทศกลุ่มอาเซียนและในฐานะประเทศเพื่อนบ้านอันมีพรมแดนติดกัน เพื่อสกัดกั้นเส้นทางลำเลียงการกระทำความผิดและการลักลอบค้าสัตว์ป่าอย่างเด็ดขาดและมีประสิทธิภาพ

4.3 กรอบความคิด

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ทำให้ทราบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าและการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายและสภาพบังคับในทางอาญาเกี่ยวกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าของไทย

5.2 ทำให้ทราบแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายให้มีสภาพบังคับที่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการกระทำความผิดระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีชายแดนติดต่อกันในรูปแบบอาชญากรรมข้ามชาติ

5.3 สามารถนำผลการศึกษาเปรียบเทียบที่ได้ไปปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายของไทยให้มีสภาพบังคับที่มีประสิทธิภาพขึ้น

6. นิยามศัพท์ในการศึกษา

การศึกษานี้ได้กำหนดคำนิยามเพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยไว้ ดังที่จะได้กล่าวต่อไป เพื่อทราบความเชื่อมโยงของงานวิจัย อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์และสรุปให้ได้ผลการศึกษาที่ถูกต้องและประโยชน์ต่องานวิจัย รวมทั้งสังคมสืบต่อไป

สัตว์ป่า (Wildlife) ตามพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 หมายถึง สัตว์ทุกชนิดทั้งสัตว์บก สัตว์น้ำ สัตว์ปีก แมลงหรือแมง ซึ่งโดยธรรมชาติย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในป่า

หรือในน้ำ และให้หมายความรวมถึงไข่ของสัตว์ป่าเหล่านั้นทุกชนิด แต่ไม่หมายรวมสัตว์พาหนะที่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ พ.ศ.2482 แล้ว และสัตว์พาหนะที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์พาหนะดังกล่าว

สวนสัตว์ (Zoo) หมายถึง สถานที่ที่นำสัตว์มาไว้ในที่เลี้ยง หรือด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำให้สัตว์อยู่ในบริเวณที่ควบคุมดูแลไว้เพื่อแสดงต่อสาธารณะไม่ว่าจะด้วยประโยชน์ใด จะมีการเรียกเก็บค่าผ่านประตู ค่าชม ค่ากิจกรรมหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ต้องไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อกิจการละครสัตว์ หรือร้านขายสัตว์ (อภิเดช, 2548)

การค้าขายสัตว์ป่า คือ การซื้อขายสัตว์ที่มีชีวิต ซาก ชิ้นส่วน ไข่ ของสัตว์ทุกชนิดไม่ว่าสัตว์บกสัตว์น้ำ สัตว์ปีก แมลงหรือแมง ซึ่งโดยธรรมชาติย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในป่าหรือในน้ำและให้หมายความรวมถึงไข่ของสัตว์ป่าเหล่านั้นทุกชนิด แต่ไม่หมายรวมสัตว์พาหนะที่ได้จดทะเบียนทำตัวรูปพรรณตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะแล้ว และสัตว์พาหนะที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์พาหนะดังกล่าว

สัตว์ป่าสงวน หมายความว่า สัตว์ป่าที่หายากตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ และตามที่จะกำหนดโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

สัตว์ป่าคุ้มครอง หมายความว่า สัตว์ป่าตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองล่า หมายความว่า เก็บ ตัก จับ ยิง ฆ่า หรือทำอันตรายด้วย ประการอื่นใดแก่สัตว์ป่าที่ไม่มีเจ้าของ และอยู่เป็นอิสระ และหมายความรวมถึงการไล่ การต้อน การเรียก หรือการล่อเพื่อการกระทำดังกล่าวด้วย

ซากของสัตว์ป่า หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนของร่างกายหรือส่วนของร่างของสัตว์ป่าที่ตายแล้ว หรือ เนื้อของสัตว์ป่า ไม่ว่าจะได้ ปิ้ง ย่าง ร่ม ตากแห้ง หมัก หรือทำอย่างอื่น เพื่อไม่ให้เน่าเปื่อย และไม่ว่าจะชำแหละ แยกออก หรืออยู่ในร่างของสัตว์ป่านั้นและหมายความรวมถึง เขา หนัง กระดูก ฟัน งา ขนายน นอ ขน เกล็ด เล็บ กระดอง เปลือก หรือส่วนต่างๆ ของสัตว์ป่าที่แยกออกจากร่างของสัตว์ป่าไม่ว่าจะยังมีชีวิตหรือตายแล้ว

เพาะพันธุ์ หมายความว่า ขยายพันธุ์สัตว์ป่าที่นำมาเลี้ยงไว้โดยวิธีผสมพันธุ์สัตว์ป่า และหมายความรวมถึงขยายพันธุ์สัตว์ป่าโดยวิธีผสมเทียมหรือการย้ายฝากตัวอ่อนด้วย

ค้า หมายความว่า ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน จำหน่าย จ่าย แจก หรือโอนกรรมสิทธิ์ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และหมายความรวมถึง มีหรือแสดงไว้เพื่อขายด้วย

นำเข้า หมายความว่า นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร

ส่งออก หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร

นำผ่าน หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร

ด่านตรวจสัตว์ป่า หมายความว่า ด่านตรวจสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่า

สวนสัตว์สาธารณะ หมายความว่า สถานที่หรือบริเวณซึ่งรวบรวมสัตว์ป่าไว้เพื่อประโยชน์แก่การพักผ่อนหย่อนใจ การศึกษา การค้นคว้าหรือวิจัยของประชาชน และเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ป่า

อาชญากรรม คือ พฤติกรรมที่ฝ่าฝืนข้อห้ามของรัฐในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายอาญาโดยผู้กระทำความผิดเจตนาชั่วร้าย และจากการฝ่าฝืนดังกล่าว ผู้กระทำจะต้องได้รับโทษทางอาญา

อาชญากรรมข้ามชาติ หมายถึง การกระทำความผิดโดยละเมิดกฎหมายอาญา โดยผู้ก่อการกระทำขึ้นในประเทศหนึ่ง มีผลเสียหายเชื่อมโยงอีกประเทศหนึ่ง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ : ศึกษาเฉพาะกรณีการบังคับใช้กฎหมายกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าระหว่างไทยและกัมพูชา ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในแก้ไข